1852. № 66.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

DINGSDAG, 20 JULIJ.

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e blz. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Overijssel brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, ten gevolge van de noodzakelijke verhooging, over eene lengte van 80 ellen, van den oprid bij de brug over de Reest nabij Meppel, de passage aldaar over den grooten weg der 2e klasse No. 2, 2e zijtak, van en met den 26, tot en met den 31 dezer maand, zal bemoeijelijkt worden, zoodat *zwaar geladene* rij- en voertuigen gedurende dat tijdvak niet zullen kunnen passeren, terwijl voor diligences de noodige voorzigtigheid en het nemen van voorzorgen moet worden aanbevolen.

ZWOLLE, 14 Julij 1852.

De Commissaris des Konings voornoemd:
C. BAKKER.

Achtervolgens art. 3 van het Koninklijk besluit d.d. 6 Januarij 1881 no. 68 (Staatsblad no. 2), heeft Zijne Excellentie de Minister van Finantiën, bij resolutie van den 15 Julij ll. no. 113, bepaald, dat de loten der 217 Staats- Loterij gedurende de vierde week der trekking van de vijfde of laatste klasse, beginnende op maandag den 19 Julij 1852 door de Collecteurs, Splitsers en Debitanten, tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uigegeven dan tot de navolgende, te weten: *bij verkoop:* geheele loten *f* 82, halve *f* 41, vijfde *f* 16 40; tiende *f* 8.20; twintigste *f* 4.10 Wordende den belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij het aangehaalde artikel van voornoemd besluit, uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de [illegible] die prijsbepaling te regelen en dezelve [illegible] voor het publiek beschikbaar te hebben.

ASSEN, den 17 Julij 1852.

De Commissaris des Konings in de Provincie Drenthe,
DE VOS VAN STEENWIJK.

NEDERLAND 19 Julij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van donderdag 15 dezer is met 34 tegen 13 stemmen *aangenomen* het ontwerp van wet op de waarborg en belasting der gouden en zilveren werken. In de zitting van den volgenden dag is met algemeene stemmen *aangenomen* een ontwerp van wet strekkende tot onteigening van perceelen voor den weg langs de nieuwe haven te Groningen. Vervolgens is het ontwerp, dat strekt tot regeling van de pligt der provincien, om behoeftige gemeenten te hulp te komen, na eenige wijziging, *aangenomen*, met 47 tegen 2 stemmen.

— Men verwacht dat Zaturdag of Maandag aanstaande, de werkzaamheden der Kamer zullen kunnen ten einde loopen.

— De Generaal-Majoor van Spengler, thans afgetreden minister van Oorlog, heeft 15 dezer afscheid genomen van de ambtenaren bij dat ministerie werkzaam. Z. Exc. begaf zich in porsoon naar de onderscheidene bureaux, en sprak de geëmploijeerden aldaar minzaam toe, hun dank zeggende voor den ijver, door hen tijdens zijn bestuur aan den dag gelegd.

— De nieuw benoemde ministers van Justitie en van Oorlog hebben hunne werkzaamheden aanvaard.

— De Prov. Staten van Friesland hebben Ged. Staten gemagtigd tot het doen aankoopen van een 10 tal gezonde runderen, om ingeënt en later met longziek vee vermengd te worden, en alzoo de waarde der inënting als voorbehoedmiddel tegen de longziekte te beproeven.

— Door de Staten van Overijssel is met algemeene stemmen aangenomen het *Tarief van sluis-, afvaart- en bruggelden* op de Dedemsvaart, tot hetzelfde bedrag als het tot nog toe is gearresteerd geweest, zoodat de provincie tegenover zoo vele door haar te ondernemen werken, die in 1853 welligt eene ton gouds bedragen, een geëvenredigd inkomen behoudt: werken als daar zijn, het doortrekken der Dedemsvaart tot in de Vecht, het aandeel in de te leggen stuwen in de Vecht, de subsidie voor de kunstweg langs die vaart, en eindelijk de voorgenomen verbinding van de Dedemsvaart met Coevorden en van daar tot in de Eems bij Meppen.

— Er loopt een gerucht, dat Z. K. H. Prins Hendrik in den echt treden zou met H. D. H. de Prinses Amélie, dochter van Z. D. H. den hertog van Saksen Weimar, zijnde alzoo de behuwdzuster zijner zuster, H. K. H. Prinses Sophia; maar de zoo naauwkeurige en officiele almanak van Gotha vermeldt geene nog ongehuwde dochters des genoemden Groot-Hertogs. Men verneemt dan ook nader, dat er onderhandelingen geopend zijn tot sluiting eener echtverbintenis, tusschen Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden en H. D. H. de hertogin Amelia Maria da Gloria Augusta, jongste dochter van Z. K. H. den hertog Bernhard van Saksen-Weimar.

— In de zes eerste maanden van dit jaar hebben 's Rijks middelen opgebragt *f* 26,456,918.34, dat is *f* 494,582.76½ minder dan in hetzelfde tijdsverloop van 1851.

— Gedurende de maand Maart 1852, is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen *f* 658, [illegible]

De opbrengst over de drie eerste maanden van het jaar bedraagt . . . . *f* 1,803,085: 62.

Hieronder zijn echter begrepen:

Aan regten op 's gouvernements producten, eene som van . *f* 321,562:90
Aan terugbetaalde regten. *f* 14,565:93
f 336,128: 63.

Zuivere opbrengst . . . . . *f* 1,466,956:119.

Over de drie eerste maanden van 1852 is *meer* ontvangen dan over hetzelfde tijdvak in 1850, *f* 424,990:61, en *meer* dan in 1851, *f* 124,844:102½.

— Het berigt, voorkomende in ons vorig No, dat te Utrecht een kind zou zijn gestolen, is gelukkig bevonden *onwaar* te zijn.

— Bij circulaire van 21 Junij l.l. No 256 heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken het verbod opgeheven tot toelating van vreemdelingen als arbeiders bij openbare werken. Dezer dagen heeft Z. Exc. ter kennisse gebragt van de betrokken autoriteiten, dat het doel dier circulaire is *algemeene* uitsluiting als regel te doen ophouden, doch dat dit niet belet om daaraan de hand te houden, bij het daarzijn van bijzondere redenen, als wanneer zulks in de voorwaarden van aanbesteding dient te worden opgenomen.

— Van alle kanten van het vaderland verneemt men berigten nopens het plotseling sterven van menschen, ten gevolge der groote warmte; velen hebben hunnen dood te danken aan het te veel drinken van koude dranken; evenzeer verneemt men vele ongelukken bij het baden.

— Het Indisch Gouvernement heeft als zedelijk ligchaam erkend het Nederlandsche Indische-onderwijzers genootschap te Batavia.

— Volgens de *Singapore Free Pres* zou het Nederlandsche Bewind voornemens zijn, om Padang en Billiton tot vrijhavens te verklaren.

— De Prins van Oranje is 17 dezer van Breda over Tilburg te 's Hertogenbosch aangekomen in gezelschap van Deszelfs Gouverneur.

BUITENLAND 19 Julij.

Frankrijk. De regering had per telegraaf de tijding ontvangen, dat Bou Maza van 't kasteel Ham was ontvlugt, en waarschijnlijk naar Belgie was geweken. Dit berigt is 18 dezer weersproken. Bou Maza had niet 't minst het denkbeeld van te ontvlugten; de telegraaf heeft wel naar alle kanten gewerkt, en politie en gendarmerie waren in volle bedrijvigheid, doch Bou Maza keerde bedaard na zijn togtje terug, zeer verwonderd, dat men zich zoo over zijne afwezigheid had verontrust.

— De generaal Allard heeft zijn rapport over het ontwerp eener constitutie voor Algerië gereed. Het hoofddoel van het ontwerp is: eenheid te brengen in het gouvernement; aan de kolonisatie de middelen tot voorspoed en ontwikkeling te verzekeren; hulp te verleenen aan alle degelijke industriële en handels-ondernemingen; te zorgen voor het spoedig en goed beleid der zaken, en eindelijk de Arabieren te bedwingen, zonder hetwelk er aan veiligheid voor personen of goederen niet te denken valt.

— Men spreekt van eenige gisting in het Zuiden, door de legitimisten aan de socialisten toegeschreven, voornamelijk aan eenige in vrijheid gestelde woelgeesten. Men zegt, dat velen daarom den President de voorgenomen reis hebben afgeraden, o. a. zou maarschalk Jerome voor zijn vertrek in dien geest hebben gesproken.

ENGELAND. De tijdingen uit Mexico zijn hoogst belangrijk. Er is tusschen het bewind en den Franschen minister een ernstig geschil uitgebroken. Volgens de *New-York Herald*, wilde Engeland voor Mexico partij trekken; het blad geeft het volgende verslag van de zaak: Mexico heeft beloofd 2,500,000 dollars te betalen op afrekening aan de Engelsche houders van Mexicaansche fondsen. Het kwam er op aan te weten of de uitgaande regten, ten bedrage van 200,000 dollars, op deze som zouden worden geheven.* De heer Falconnet, agent der Engelsche houders, en ten deze met het gouvernement eens, was van gevoelen: dat het illoyaal zijn zou deze regten te heffen. De Fransche minister meende het tegendeel; hij heeft in naam der gelijkheid gereclameerd en zeer krachtige diplomatieke nota's aan het gouvernement gezonden, hetwelk eene daarvan terug zond. Een secretaris van legatie is daarop onmiddelijk naar Frankrijk vertrokken.

— Uit eene officiele opgaaf blijkt, dat op dit oogenblik niet minder dan 20 Engelsche oorlogschepen (9 zeilvaartuigen en 11 stoombooten) aan de kust van Afrika worden gebezigd, tot het weren van den slavenhandel.

— De vrees voor ongeregeldheden bij de verkiezingen te Dublin, heeft zich gelukkig niet bewaarheid. Er was een detachement uit Belfast tot bewaring der orde afgezonden en alles liep rustig af. Te Limmerick echter wierp het volk de troepen met steenen, en bij het openstellen der zaal, waar de stemming geschieden zou, heeft eene vechtpartij plaats gehad. Men heeft de meubelen en de glazen gebroken. Verdere bijzonderheden zijn nog niet bekend. Men spreekt van een twaalftal gewonden. Ook op andere plaatsen zijn ernstige ongeregeldheden voorgevallen, waarbij zelfs een man het leven heeft verloren.

Eene particuliere brief uit Adelaïde in Australie vermeldt twee kort na elkander bekend geworden gruweldaden, door woeste inboorlingen gepleegd jegens Europesche zeelieden, die zich aan land hadden gewaagd. De brik Black Eagle was, om water in te nemen, tusschen het eiland Turtledome en het vasteland voor anker gekomen, had het grootste gedeelte der manschap naar den wal gezonden en was hun terugkeer wachtende, toen, in plaats van deze, eene ontelbare menigte wilden in meer dan 300 lange smalle booten met onbegrijpelijke snelheid op de brik aankwamen, aan boord klommen, al de schepelingen vermoordden, het schip plunderden en vervolgens in brand staken. Terwijl de inboorlingen nog op en rondom het schip verzameld waren, om alles, wat hun bruikbaar scheen, in hunne vaartuigen te brengen, bereikten plotseling de vlammen den voorraad buskruid en het schip vloog in de lucht, door welke ontploffing meer aan 80 booten en 200 wilden verongelukte. De tot waterhalen uitgezonden manschap was overvallen, vermoord, terstond gebraden en opgegeten. Een ander schip geraakte omtrent 50 mijlen van Adelaide op strand, werd oogenblikkelijk door de inboorlingen bemagtigd en de ongelukkige schepelingen op de gruwelijkste wijze vermoord. Men spande hen met armen en beenen uitgespreid tusschen twee boomen, sneed hun het lijf open zonder hen eerst te hebben gedood, haalde de ingewanden uit, zonder evenwel de edeler binnen-deelen aan te tasten, en bond hen eindelijk nog levend aan stokken, om hen boven een kolenvuur te braden. Uit Sidneij zoude eene expeditie landingstroepen vertrekken, om de kannibalen te tuchtigen en uit de nabijheid der kolonie te verdrijven.

DUITSCHLAND. Den 13 dezer is de Koning van Zweden op zijne reis naar Kissingen met een aanzienlijk gevolg te Maagdenburg aangekomen.

ASSEN, 20 Julij.

— Door Z. M. den Koning is goedgekeurd de benoeming van den Burgemeester van Dwingelo Mr. *G. W. v. d. Feltz* tot Secretaris dier gemeente.

— In het *Hand.* komt een artikel uit Smilde voor, waarin o. a. wordt te kennen gegeven, dat wij ten onregte een door een ander blad medegedeeld berigt voorbarig hadden genoemd, dat bij de Directie der Drentsche Kanaal-Maatschappij bezwaren gerezen zijn, om met de werkzaamheden voort te gaan. Wanneer de berigtgever in het *Hand.* het betrekkelijk door ons opgenomen berigt nog eens wil overlezen, dan zal hij bemerken, dat wij niets anders tegengesproken hebben, dan het onware berigt, dat het verzoek der genoemde Maatschappij, om van de uitvoering van het scheepvaart-kanaal naar Beilen en van den zijtak naar Coevorden te worden vrijgesteld, door den Minister van Binnenl. Z. zou zijn *geweigerd.*

— Van alle kanten van de Provincie verneemt men de gunstigste berigten nopens den oogst; alle vruchten staaan genoegzaam even voordeelig, en, en zoo er geene bijzondere omstandigheden tusschen beide komen, zal dit jaar zeker in dit opzigt bijzonder gezegend zijn.

— Te Groningen is 17 dezer in in 43 jarigen ouderdom de heer E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop overleden, hij was vroeger substituut-Officier te Groningen. Velen alhier zullen zich den godsdienstigen en ijverigen man nog herinneren en beseffen, wat zijne echtgenoote en 10 kinderen in hem verliezen.

— De Koning heeft het houden van twee jaarmarkten te Anlo toegestaan, in April en September.

— Uit den Catalogus van de voorwerpen op de tentoonstelling te Arnhem zien wij, dat zich aldaar uit Drenthe bevinden: Monsters flesschen in 21 soorten van *Meursing en Co*, te *Nieuw-Buinen*; twee bezems, een schobber en twee boenders van *P. R. Hagevoort* te *Meppel*; monsters gebrande beenderen uit de been-zwart-fabrijk van *L. van Dijk* te *Meppel*; een model van een karnton, in den vorm eener wieg, in gebruik te Emmen, van Mr. *Alstorphius Grevelink* te *Assen*; een compleet stel veenarbeiders gereedschap van *Jansen* te *Smilde*; eenige voorwerpen van bereid leder van *F. Barth* te *Meppel*; een paar waterdigte jagtlaarzen van *H. Hagedoorn* te *Assen*; een paar bereide vellen van de Wed. *A. Dassen* te *Meppel*; een paar dito van *Cohen* en *Co.* te *Meppel*; eenige stukken Bremer linnen etc. van *C. G. Bremer* te *Assen*; eenige stukken katoen van *B. Blenken* te *Smilde*; eenige stukken zeer fijn bedletijk, wagendoek, loostijk, Karldoek, everdoek etc. van *J. Theunissen* te *Meppel*, een gestreept zwart, effen en graauw bezaan van *Cohen en Co.* te *Meppel*; elf monsters borstelwerk van *J. L. Frank* te *Meppel*; luiwagenblokken, boenderhout etc. van *L. Kleinenberg* te *Meppel*; proeven van nabootsing der natuur door middel der boekdrukpers, voorstellende onderscheidene afdrukken van vergiftige en andere bladeren, door den heer Wilson vervaardigd, van *Boom* en *Wilson* te *Meppel*; eene opgeplakte kaart van Drenthe, gevernist door de inzenders, met vernis, door hen zelve vervaardigd, van *v. Gorcum en Co.* te *Assen*; een gouden- en zilveren Drentsch hoofdijzer met stiften van *J. Barends* te *Assen*; een klok met dubbel slagwerk van *H. Jacobs* te *Meppel*; twee rollen matten, vervaardigd in het *Diaconie-werkhuis* der Herv. gemeente te *Assen*.

— Deze Catalogus zal zeker door een supplement gevolgd worden, daar er nog meerdere voorwerpen uit dit gewest ingezonden zijn.

* **Ruinen, 18 Julij.** Voor eenige dagen kwam hier iemand uit de gemeente Borger, met eigen wagen en paard, om zijn vader aan de diakonie over te geven. De diakonie meende hem niet te behoeven aan te nemen en weigerde zulks. De zoon echter begreep 't anders, en eischte dat men zijnen vader zou verplegen. Na eenige oogenblikken toevens en 't gebruik van eenige glaasjes sterken drank in de herberg, waar men stil hield, spoedt hij zich ongemerkt naar buiten en wil ras plaats nemen op den wagen, om voort te rijden. In de herberg geeft men den ouden man intusschen te kennen, dat zijn zoon hem roept. De oude man, ver in de zeventig jaren oud en reeds in zijne kindsheid, strompelt daarop zoo spoedig hij nog kan, naar den wagen, om met zijn zoon terug te rijden, want het was hem alles onbewust, wat de reis ten doel had. De zoon had inmiddels reeds plaats genomen, om te vertrekken en, rijdt, zoodra hij zijn ouden vader bemerkt, in aller ijl voort, terwijl hem het weeklagen van zijnen vader even doet omzien, uit vreeze dat deze den wagen mogt bereiken, dien hij, met alle krachtsinspanning, begon te naderen. Vergeefs, de stumpert kon niet meer en blijft schreijende van verre staan. En de zoon was liefdeloos genoeg, om zijnen vader op zoodanige wijze te behandelen en te ontkomen. De grijsaard werd daarop door een ingezeten verkwikt en is vervolgens tijdelijk verpleegd, om te ontdekken, waar hij onderstand kan vorderen, en in

hoeverre de zoon zijn kinderpligt verwaarloosd heeft; 't ware te wenschen, dat men den kinderen verpligtte hunnen vader te onderhouden, als ze 't kunnen, zoo als hier het geval is, naar men zegt, en eene strenge wet op zulke gevallen kon toegepast worden.

* **Borger, [illegible] Julij.** In den nacht tusschen woensdag en donderdag j.l. heeft hier een storm gewoed welke zich alleen tot den tuin van den heer H. M. Boelken heeft bepaald, en wel bijzonder tot een perenboom, die als met een mes is afgesneden, om deze boom hebben het vorige jaar twee jongens ieder eene maand gevangenisstraf gehad.

Meppel, 16 Julij. De groote hitte welke gedurende eenige dagen heerscht, heeft hier twee zware, zeer zware offers geeischt. Eergister avond is van zijnen veld arbeid bewusteloos te huis gebragt, en nog dien zelfden avond overleden, de brave dagloonér *Anne Schaper Houwelman.* Vlijtig als hij was, had hij den geheele dag de drukkende warmte getrotseerd, maar moest er eindelijk onder bezwijken. De nijvere man laat eene arme weduwe en zes onverzorgde kinderen na. — In de maand Mei l.l. had de eerlijke man nog zijne éénige koe verkocht, om de huishuur te kunnen betalen. — De ongelukkige en behoeftige omstandigheden, waarin zijne weduwe thans ver keert, nopen ons (zoo de Redactie van dit blad zich met de ontvangst van liefdegaven wilde belasten), om een beroep te doen op de milddadigheid van alle menschenvrienden, welke zoo gaarne het harde lot van weduwen en wezen willen helpen verzachten, *(De Redactie zal zich gaarne met de ontvangst en het bezorgen van zoodanige gelden belasten. Red.)*

Het tweede offer is de kundige Onderwijzer *Theunis Prins.* — Zaturdag morgen te 5 uur ging hij te voet naar Nieuw-Leuzen: zijn ondermeester en kweekeling vergezelden hem tot Staphorst; van daar zette hij de reis alleen verder voort. Omstreeks 11 ure vond *M. ten Oever*, Landbouwer op den Oever, gemeente Avereest, een welgekleed man voorover midden op den weg in de nabijheid van zijn huis, liggen. De man was geheel bewusteloos. De menschlievende boer bragt hem in zijn huis en te bed, reed naar den geneesheer te de Wijk en, toen deze niet kon medegaan, naar dien van Dedemsvaart; maar ook deze was het niet mogelijk hulp te komen [illegible] onderweg, dat de vreemdeling reeds overleden was. In het horologie, het welk deze bij zich had, lag een adresbriefje van den horologie- en klokkemaker H. Jakobs alhier en daarmede ging hij gisteren morgen naar dezen heên, om misschien te weten te komen, wiens eigendom het was. En nu bleek het, dat van den heer *Prins* te zijn. Het lijk is gisteren avond naar hier vervoerd. Zijne ouderlooze kinderen verliezen in hem een zorgdragend en teederhartig vader, en de onderwijzerstand een harer schoonste sieraden. Hij had den ouderdom van 53 jaren bereikt, van welke hij 34 tot heil der jeugd had besteed. *(Men verneemt bovendien nog, dat er een arbeider aan de Hoogeveensche vaart door de hitte is bezweken; terwijl men meent in den omtrek van Meppel reeds elf menschen te tellen, die het offer der zware hitte zijn geworden. Red.)*

* **Smilde, 19 Julij.** In verschillende couranten wordt de oorzaak van den zelfmoord, door de dienstmeid *S. Oosterhof* den 2 dezer begaan, opgegeven, te zijn geweest *zwangerschap.* Wij moeten en kunnen dit ten stelligste tegenspreken; 't is eene onwaarheid, dat zij zich zwanger bevond. Uit hare handelingen en gesprekken kan men opmaken, dat verschillende redenen haar tot dien verschrikkelijken stap hebben doen besluiten, maar geenzins kan men de, door sommige dagbladen opgegevene, daaronder brengen.

* **Dwingelo, 19 Julij.** De hooioogst is hier bijna ten einde gebragt; eene groote hoeveelheid uitmuntend gewonnen hooi is in de schuren verzameld. In 't midden dezer week, denkt de ijverige landman den sikkel in 't roggeveld te slaan. De rogge belooft veel zaad; 't is waar, dezelve kon iets digter staan, maar juist daardoor zouden de aren minder goed geladen zijn, dat nu niets te wenschen overlaat. De aardappelen staan zeer goed, en beloovén, zoo de ziekte dezer plant niet spoedig komt, veel vrucht. Hier en daar in tuinen ontdekt men de ziekte in geringe mate, echter is het op den esch, onder de late aardappelen, dat men sommige planten ziet verdorren, het is een twistpunt der landlieden, of het de wezenlijke aardappelziekte, dan of het ten gevolge der aanhoudende sterke droogte is. De zandboekweit, haver en gerst staan schoon, terwijl de eerste een zeer aangenamen geur, en een schoon gezigt, door deszelfs sneeuwwitten bloesem, oplevert.

Ingezondene stukken

KANALEN.

Dit onderwerp, vooral gewigtig voor Drenthe, trekt thans bij gelegenheid van de behandeling van twee voorstellen bij de Provinciale Staten van Drenthe, de algemeene aandacht tot zich. De nieuwe Drentsche courant heeft ook gemeend, eenige artikelen hieraan te moeten wijden, die dan vooral tot toelichting zouden kunnen strekken, indien zij onpartijdig en naar waarheid waren gesteld.

Dit is niet het geval. Deze onnaauwkeurigheden echter worden gaarne voor rekening van den verslaggever en onbeantwoord gelaten, voor zoo verre zij buiten invloed zijn op de tegenwoordige beoordeeling der zaak.

Onder de grove onnaauwkeurigheden behoort de bewering in cursieve letters gesteld, *dat uiterlijk met het einde van Augustus van dit jaar* 1852 *de Hoogeveensche-vaart moet zijn afgewerkt.*

Hiertegen wordt de opmerking gemaakt, dat bij het contract van concessie die termijn van oplevering is gesteld op 31 December van dit jaar.

Niettegestaande de cursieve letters schijnt de verslaggever zelf te hebben geweten, dat hij onwaarheid sprake, daar hij onmiddelijk laat volgen:

„ Art. 16 is vooral gewigtig en bepaalt, dat bij geene
„ tijdige uitvoering der werken en derzelver openstelling
„ voor het gebruik, en het waarborg-kapitaal en alle
„ reeds gemaakte werken, zonder eenige schadeloosstel-
„ ling, zullen vervallen aan den Staat.
„ (Wanneer dus de Hoogeveensche-vaart met 31 Decem-
„ ber e. k. niet is afgewerkt, dan is de vraag, wat dan
„ waarschijnlijk zal geschieden, niet moeijelijk. Dit ar-
„ tikel wijst ook aan de Staten den weg aan, wat moet
„ worden gedaan, bijaldien de Maatschappij soms aan
„ het met haar aangegaan contract niet voldeed en dus
„ geen verder vertrouwen waardig is.)

Door deze zinsnede wordt de eerste onwaarheid verbeterd, maar maakt men zich aan iets anders schuldig. Dit bestaat hierin, dat de Hoogeveensche-vaart niet aan den Staat kan vervallen en bij de aanhaling van art. 16 ter goeder of ter kwader trouw achter de woorden *gemaakte werken* is weggelaten: *uitgezonderd die van de Hoogeveensche-vaart ter lengte, zoo als die thans bestaat.*

Wanneer een pleiter in de regtzaal bij de voorlezing eener wetsbepaling zich veroorlooft het tegen over gestelde te lezen van hetgeen er staat, of verzwijgt dat gedeelte van den zin, dat aan zijne stelling strijdig is, dan verdient hij de berisping van den Regter, verliest hij zijn vertrouwen. In gelijke stelling staat de dagbladschrijver tot het publiek.

Indien men dan als raadgever der Staten zich wil voordoen, dan zal het wel pligtmatig zijn zich op waarheid te gronden.

Maar de Schrijver maakt onnoodige moeite, onnoodige zorgen.

Er is geene reden, om aan de tijdige uitvoering van het werk te twijfelen, vermits alles wat met 1° Januarij 1853 moet zijn opgeleverd, is uitbesteed, en er noch in dit noch in eenig ander opzigt eenig verzuim bestaat.

Zoo zijn mede de ontwerpen voor het vervolgen van het werk sedert lang bij het Rijks-bestuur ingezonden.

Bij den aanleg van Kanalen, even als van andere werken, bestaat er groot onderscheid tusschen theorie en praktijk.

De kosten van uitvoering overtreffen veelal die aanvankelijk geraamd en dit is geheel met de werken der Drentsche kanaal-Maatschappij het geval.

Daartoe het aan den Koning gedaan verzoek, om in nadere onderhandeling te mogen komen omtrent de voorwaarden, waarop van de beide zijtakken naar Coevorden en Beilen zou kunnen worden afgezien, ten einde daarover een voorstel aan de deelhebbers te kunnen doen.

Behalve het geldelijk bezwaar, dat de krachtigste grond voor het verzoek gerekend wordt, zijn er nog andere bezwaren. Het doel, waarvoor beide zijtakken zouden worden aangelegd, schijnt voor beide te zullen vervallen, en daarmede de opkomsten uit den aanleg te verwachten.

Het scheepvaart-kanaal naar Beilen is een langdurig

struikelblok, geweest. Nimmer is daartoe concessie gevraagd.

Bij de verzochte kanalisatie werd dat scheepvaarts-kanaal door het Rijksbestuur gevoegd, hetgeen voorzeker niet van milde regerings-beginselen getuigt.

Wat toch zal men zeggen, wanneer het Rijksbestuur in stede van met een subsidie het verzoek tot aanleg van een kanaal van Assen naar Groningen beantwoordt met het opleggen der verpligting, om bovendien een ander kanaal te graven.

Na langdurige weigering is deze zaak, onder bemiddeling van het Hoofd van het gewestelijk bestuur, dezer voege geregeld, dat het scheepvaart-kanaal niet direct werd opgelegd, maar de verandering der waterleiding in een scheepvaarts-kanaal afhankelijk werd gesteld van twee voorwaarden als 1° dat aan de uitvoering van een kanaal van scheepvaart tusschen Assen en Groningen de hand zal zijn gelegd; 2° dat het Rijksbestuur daarvan aanzegging doe per deurwaarders-exploit. Beide voorwaarden moeten vooraf zijn vervuld.

Welke was de reden dezer bepaling? Deze, dat de Drentsche hoofdvaart te weinig diepgang van schepen toeliet en dus de zwaar geladene schepen uit Groningen hunne afsluizing konden nemen langs de Hoogeveensche vaart. Maar bij het ontwerp van een kanaal tusschen Assen en Groningen is een ontwerp gevoegd, om het vermogen der Drentsche hoofdvaart door peil-verhooging te vergrooten, en wordt dit aangenomen, dan zijn de vorige reden voor den aanleg van het scheepvaarts-kanaal van Beilen naar Hoogeveen en tevens de te verwachten opkomsten vervallen.

Met den zijtak naar Coevorden is het eveneens gesteld.

Het doel met denzelven beoogd is in verband met de verbinding van Coevorden met de Vecht de afvoer der veenen naar den IJssel, uit welken afvoer de opkomsten kunnen worden gevonden tot vergoeding van de kosten van aanleg.

Maar bij Ministeriëel besluit is later kenbaar gemaakt, „dat het Gouvernement genegen zal worden bevonden concessie tot den aanleg van een kanaal van Coevorden naar de Eems te verleenen, indien de vragers behoorlijke waarborgen aanbieden, [illegible] door hen ten genoege der regering wordt aangetoond, dat de gelden, voor de uitvoeringg evorderd, in gereedheid, immers verkrijgbaar zijn."

Bij die mededeeling wordt de lijn niet aangewezen, evenmin of die de lijn der Drentsche-Maatschappij al of niet zal snijden, doch het is vermoedelijk, dat hier het zelfde doel wordt beoogd als dat der Maatschappij.

Is dit zoo, dan zouden er twee kanalen zijn van dezelfde strekking en zal een van beide overbodig worden.

In hoever er uitvoerbaarheid bestaat voor eene andere onderneming, om zich aan de lijn der Maatschappij aan te sluiten, wordt voor het oogenblik in het midden gelaten.

Zeker is het, dat voordat onnut geld wordt besteed, deze zaak voorziening vereischt, waartoe de verzochte onderhandelingen kunnen strekken.

In het vorig No. dezer courant vindt men weder vermeld eene beleediging, den onderwijzer alhier aangedaan. 't Is smartelijk voor hem en zijn gezin, zulks bij herhaling te ondervinden, en grievend voor ieder weldenkend ingezetene. Het publiek leide uit dit wedervaren niet af, als of genoemde onderwijzer bij zijne mede ingezetenen in minachting staat. Integendeel hij is een man, die aanspraak op onzer aller achting heeft. Men denke hier slechts aan één enkel individu, wiens vroeger pogen schipbreuk leed, zonder immer zijn wensch lucht te hebben gegeven. Het leed, gezegden onderwijzer aangedaan, vervult ons steeds met diepe smart; te veel verpligting heeft de geheele gemeente aan hem, en dus mede zoodanige beleediger, voor de loffelijke bemoeijingen, die hij onverdroten in zijn veeljarig tijdperk steeds in zijne betrekking als onderwijzer, en niet minder als lid der burgemaatschappij, waarin hij zoo veler hulpvriend was en nog dagelijks is, ons bewezen, dan dat wij langer zwijgen mogten. — Het is daarom, dat wij de redactie der Dr. Cour. verzoeken, dit in haar veel gelezen dagblad te willen opnemen. *Eenige ingezetenen van Ruinen.*

Correspondentie.

Wegens plaatsgebrek zijn er eenige ingezondene stukken moeten blijven liggen.

Errata.

In ons verslag van het rapport der Commissie uit de Prov. Staten omtrent het verzoek tot een subsidie voor een kanaal van Assen naar Groningen, in ons vorig No. opgenomen, zijn een paar misstellingen geslopen, waarop wij in het volgend No. zullen terugkomen.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

H. DE WAL
en
A. SICKENS.

SMILDE, 15 Julij 1852.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 43 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, Mr. EVERT JAN THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP, *Officier bij de Arrondissements-Regtbank te Groningen*, na eene gelukkige Echtvereeniging van ruim 15 jaren, mij nalatende 10 Kinderen, nog te jong, om dit voor hun en voor mij zoo treffend verlies te beseffen.

GRONINGEN den 17 Julij 1852.

W. E. DE RANITZ
Wedw. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP.

DALEN, 18 Julij 1852. Heden morgen te één uren overleed onze jongste Zoon LUCAS, in den ouderdom van ruim 2 jaren.

J. A. TEN HOLTE.
A. H. TEN HOLTE—KIJMMELL.

Eenige kennisgeving.

Onze geliefde vader T. PRINS, Onderwijzer alhier, werd heden, op het alleronverwachts in den ouderdom van ruim drie en vijftig jaren van onze zijde weggerukt.

Namens mijne behuwdzusters

W. TEMMINK.

MEPPEL den 17 Julij 1852.

Algemeene kennisgeving.

[illegible] de Latijnsche School te *Assen* zal plaats hebben op DONDERDAG den 29 en VRIJDAG den 30 dezer in het Schoollocaal, en de Prijsuitdeeling enz. op den 30, in de Zaal van **J. B. SCHUT**, des avonds te 6 uur.

Ter bijwoning van een en ander worden belangstellenden beleefdelijk uitgenoodigd.

J. O. VAN HOUTEN te *Assen* heeft wederom op nieuw ontvangen, diverse soorten van **Hemel- en Aard-Globes**, in onderscheiden grootte en prijzen.

ASSEN, 19 Julij 1852.

Burgelijke Stand.

COEVORDEN, 11—18 Julij. *Bev.:* H. Reterink, geb. Almelo, van d.; — *Overl.:* Engelina Nijwoonder, 4 j.; Martinus Lotterman, 2 j.; Lukas Gengies, 29 j.

SMILDE, 11—18 Julij. *Bev.:* J. van Diest, geb. Hilkemeijer, van z., S. Geerdink, geb. Vellinga, van z.; M. Posima, geb. Pool, van d.; A. de Vroome, geb. Wind, van d.; H. Muskee, geb. Doek, van d.; — *Overl.:* Lukas Jacobs Hendriks, 2 j.; Marchje Jonker, 8 dagen.

HOOGEVEEN, 1—18 Julij. *Ondert.:* H. Schonewille en G. Pool. *Bev.:* H. Huisjes, geb. Faken, van z.; A. M. W. Wansink, wed. van J. H. van Doren, van d.; — *Overl.:* geene. Voorts aangegeven twee levenlooze kinderen.

Veeprijzen.

AMSTERDAM den 14 Julij. Aangevoerd 132 vette kalv., golden *f* 40, *f* 30 en *f* 20, 162 varkens voor 30 en 28 cents N. p; 113 schapen *f* 20, *f* 18 en *f* 16.

LONDEN den 16 Julij De handel was heden gedrukt en de prijzen waren lager, voor allerlei soort van vee.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 16 Julij. Pools. Tarwe ter verzending tot lager prijs. In entr.: 128, 129 p. b. Pools. *f* 268; 270 bij partij; 129 p. witb. dito *f* 278; 130 p. o. bonte dito *f* 268; 121 p. o. witb. dito *f* 280 bij partij. In cons., 126 p. j. Zeeuws. *f* 250. ROGGE flaauw, 122, 125 p. Pruis. *f* 159, 165; 116 p. o. gedr. *f* 142, 143; 119 p. Frans. *f* 150 bij partij.

ZWOLLE, 16 Julij. Tarwe *f* 9.25 a 8.75. Rogge *f* 7.20 a 6.00. Boekweit *f* 6.20 a 5.00.

AMSTERDAM, 17 Julij. Werk. Sch. 2½ pct. 63 15/16 à 64 3/16 dito 3 pct. 76 5/16 à —; dito 4 pct. 95 7/8 a 96 1/16.

Ter Boek- en Courant drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA *Assen*